

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Affectum non facultatem deum aspicere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

D B E L E E M O S Y N A

calide, ne & in calida paupertatis ex penuria lignorum occasio quæreretur. Tale quid & Apostolus (ut ante iam diximus) ad Galatas præcipit. Communicez autem is, qui catechizatur uerbo ei qui se catechizat in omnibus bonis. Et discipulos ad magistrorum refrigeria cohortat. Quia poterat quilibet obtendere paupertatem & præceptum eludere, priusquam ille præponat, imminentem soluit quæstionem dicens: Nolite errare, deus non irridetur. Quæ enim seminauerit homo, hæc & metet. Et est sensus: Frustra causaris inopiam, cum aliud habeat conscientia tua, ne putes fallere cohortantē, sed scito quod quantumcunque seminaueris, tātum & messurus sis. Chrysostronus in epistolam Pauli ad Ephesios, capite secundo, sermone quarto. Væ siquidē eleemosynam non facienti. Nam si in ueteri istud testamento fuit, multo magis in nouo. Si enim, ubi concessa erat pecuniarum possessio, fructio, ac cura, tanta prouidentia pauperum habita est ratio, quanto magis hoc fieri debebat, ubi omnia proijcere iubemur? Quid enim non fecerunt hac in re Iudæi? Decimas ac rursus decimas orphanis, uiduis, ac proselitibus contribuerunt. Sed dixerit quispiam, admirandi quenquam commendandique gratia, decimas ille uel iste dat. Quanta quæso, turpitudine scateret, si quod apud Iudæos nullius erat admirationis aut celebritatis, apud Christianos iam sit, unde quis debeat admirari.

Affectum non facultatem deum aspicere.

H iij

DE ELEEMOSYNA.

Cyprianus sermone 6. de oratione dominica,
Neque enim in sacrificijs que Abel & Chain
primo obtulerunt munera eorum deus, sed
corda inuebatur. Augustinus in psalmum 103. Ex-
cusationem in iudicio dei non habebitis, nisi uos in
bonis operibus exercueritis, & eorum que audistis
tanquam pluuię fructum congruum dederitis. Fru-
ctus congruus opera bona: fructus bonus sincera
dilectio, non solum fratris, sed & inimici. Supplicę
nullum spernas. Si potes dare, da: si non potes, affa-
bilem te prestat. Coronat deus intus bonitatem, ubi
non inuenit facultatem. Nemo dicat, nõ habeo. Cha-
ritas non de sacculo erogatur. Hieronymus in
Amos prophetam: Nam non sacrificiorum magni-
tudinem, sed offerentium merita causasque dijudi-
cant. Vnde & uidua quę in carbonam duo minuta
miserat omnibus a saluatore prefertur: quia domi-
nus non ea quę offeruntur, sed uoluntatem respicit
offerentium. In extrema quidem necessitate, de su-
perfluo (ut uocant) neminem quenquam excusari ab
elemosyna. Ambrosius, Pasce fame morientem,
si non pauisti occidisti. distinctiõe. 86. capit. Pasce.
Eodem in albo ponendi sunt proximorum deserto-
res, de quibus luculenta est Salomonis sententia:
Eripe eos, qui ad mortẽ rapiuntur, & opem fer ijs
qui trahuntur ad eadem. Si dixeris, nos quidem nõ
cognouimus hunc: profecto cordium arbitriũ non
fugiet, nec obseruatorem animę tuę faller, is enim
cuique redditurus est iuxta opera sua. Proverb. 24.
Occidit quisquis, quum seruare possit, negligit.
Nos quidem extremo necessitatis titulo preceptũ

DE E L E E M O S Y N A.

eludimus, uiderint illi qui sic docent eius: certe admonendi sumus unigo, necessitatem eam non corpore tantum, sed multo magis anima esse metiendam. Dum egentem proximum, & mendicare erubescens inopia ad peccandum trahit, nullo succurrente Nicolao. Adeo heus rarum hodie uel nullum potius habet imitatorē, beatus ille, imo pauper. Ambrosius de eo quod scriptum est in euangelio, Hominis cuiusdam diuitis uberes fructus attulit, sermo. 61. Sed ais, quid iniustum est, si cum aliena non inuadam propria diligentius seruo? O impudens dictum, propria dicis? quæ ex quibus reconditis in hunc mundum detulisti, quando in hac ingressus es luce, quādo de uentre matris existi, quibus quæso facultatibus, quibusque subsidijs stipatus ingressus es? Aduentum tuum in hunc mundum discite ab Apostolo Paulo dicente: Nihil enim intulimus in hunc mundum, sed ne auferre quidem quid possimus, habentes autem uictum & uestitum, his contenti simus. Terra cōmuniter omnibus hominibus data est, proprium nemo dicat quod eo communi plus quam sufficeret sumptum, & uiolenter obtentum est. Veruntamen nudus ex uentre matris existi, nudus nihilominus reuerteris in terram. Et si quidem terræ elementum putas fortuito substituisse, impius es qui ignoras conditorem deum: si uero agnoscis beneficium largitoris, gratus esto creatori, & require apud te ipsum rationem, cur plus tibi quam cæteris præstitit? Nunquid iniquus est deus, ut nobis non æqualiter distribuatur uitæ subsidia, ut tu quidem es affluens & abundans, alijs

DE ELEEMOSYNA

uero deesset & egerent? An idcirco magis quia & tibi uoluit benignitatis suæ experimenta conferre, & alium per uirtutem patientiæ coronare. Tu uero susceptis dei muneribus, etsi in sinum tuū reductis, nihil te putas agere iniquum, si tam multorum uitæ subsidia solus obtineas? Quis enim tam iniustus, tam auidus, tam auarus, quam qui multorum alimenta, suum non usum, sed abundantiam & delicias facit? Neque enim minus est criminis habenti tollere, quam cum possis & abundas, indigentibus denegare. Esurientium panis est, quem tu detines, nudorum indumentū est quod tu recludis, miserorum redemptio est & absolutio, pecunia quam tu in terra defodis. Tot te ergo scias inuadere bona, quot possis præstare quod uelis.

Aduersus prætexius negantium eleemosynas.

Augustinus de faciendis eleemosynis sermo. 2.
Sed dicet aliquis: Pauper sum, ideo eleemosynā dare nō possum. Ut nullus se pauper excusare possit, dñs & saluator noster, p calice aquæ frigidæ mercedē se redditurū esse promisit. Dicit ergo: Pauper sum. Si nihil amplius habes in substantia tua, q̄ tibi aut in uictu, aut uestitu rationabili, aut mediocri sufficiat, sola tibi pōt bona uolūtas sufficere. Sed rogo te diligentē cōscientiā tuā interroga, ne forte aliquoties p ebrietatē perdas, q̄d p eleemosynā dare potueras: ne forte p gulā studeas in terra cōsumere, q̄d per eleemosynā debueras in cælū recondere: ne forte delicias pparando, ornamenta ad luxuriā cōparando, non habes q̄ p remedio aiæ tuæ possis pauperibus erogare. Et cū p̄ciosæ uestes